

LEHDISTÖTIEDOTE:

Rakennusten ilmastovaikutusten vertailukelpoisuuden parantaminen Pohjoismaissa

Uuden pohjoismaisen hankkeen tavoitteena on parantaa rakennusten raja-arvojen ja ilmastovaikutusten laskentamenetelmien yhteensopivuutta ja vertailukelpoisuutta eri Pohjoismaissa. Hankkeen tavoitteena on myös selkeyttää pohjoismaista rakennusala ja edistää Euroopan rakennusalan vihreää siirtymää.

Rakennusala on avainasemassa Pohjoismaiden kunnianhimoisissa vihreän siirtymän tavoitteissa. Rakentaminen aiheuttaa suuria määriä kasvihuonekaasupäästöjä, ja yksittäisen rakennuksen elinkaaren aikana käytetään monia eri resursseja. Tästä syystä Pohjoismaissa ja koko Euroopassa keskustellaan parhaillaan siitä, miten rakennusalan ilmasto- ja ympäristövaikutuksia voitaisiin vähentää tehokkaasti.

Keskustelu tarjoaa mahdollisuuden jakaa tietoa ja kokemuksia eri maiden välillä ja tarkastella eri maiden laskentamenetelmiä ja lainsäädäntöä rakennusten ilmastovaikutusten osalta. Ilmastovaikutuksia mitataan yleensä elinkaariarvioinnilla (LCA).

Pohjoismainen ohjelma, Nordic Sustainable Construction, tukee tätä yhteistyötä uudessa hankkeessaan. Hankkeen tavoitteena on parantaa rakennusten elinkaariarvioinnin ja raja-arvojen laskentamenetelmien yhteensopivuutta ja vertailukelpoisuutta eri Pohjoismaissa.

Tätä varten hankkeessa kartoitetaan erilaisia pohjoismaisia laskentamenetelmiä ja lainsäädäntöä, joiden perusteella rakennusten elinkaariarviointien raja-arvot asetetaan. Vertailemalla eroja ja yhtäläisyyksiä voidaan tunnistaa mahdollisia alueita, joilla raja-arvojen ja elinkaariarvioinnin pohjoismaista vertailtavuutta voidaan parantaa. Tavoitteena on helpottaa pohjoismaisen rakennusalan laskelmien vertailua eri maiden välillä eroista huolimatta.

Hankkeen tilaajana toimii Suomen ympäristöministeriö, joka johtaa Nordic Sustainable Construction -ohjelman puitteissa tehtävää pohjoismaista LCA-yhdenmukaistamistyötä. Kesällä 2023 hankkeen tarjouskilpailun voitti SWECO, jonka alihankkijoina toimivat BUILD-AAU, LCA Support ja EFLA.

Vertailukelpoisuutta ja selkeyttä Pohjoismaihin

SWECO:n projektipäällikkö Morten Rybergin mukaan pohjoismaisen rakennusalan toimijoille on jatkossa paljon hyötyä siitä, että eri Pohjoismaiden hiilidioksidipäästöjen raja-arvot ovat vertailukelpoisempia:

"Tällä hetkellä on lähes mahdotonta verrata päästötasoja ja edistymistä eri maiden välillä.

Yhdenmukaistamalla päästöjen pohjoismaisten raja-arvojen asettamismenetelmää parannamme tietojen vertailukelpoisuutta Pohjoismaissa ja pystymme jakamaan parhaita käytäntöjä ja ratkaisuja rakennuksia koskevien tietojen keräämiseen ja jäsentämiseen. Näin saamme tarkemmin arvioitua rakennusten ympäristövaikutuksia."

Lisäksi hankkeen tavoitteena on tuoda alalle avoimuutta ja selkeyttä:

"Koska Pohjoismaat pyrkivät hiilineutraaliuteen useimpia maita aikaisemmin, hyvä pohjoismainen menetelmä tuo selkeyttä ja avoimuutta rakennusosalalle ja on samalla hyödyksi koko Euroopan yhteisölle," toteaa Suomen ympäristöministeriön erityisasiantuntija Maria Tiainen.

Hanke tukee vihreää siirtymää Euroopassa

Tärkeä osa hanketta on edistää pohjoismaisten kokemusten avulla rakentamista koskevia eurooppalaisia ilmastotoimia:

"Hankkeessa pyritään kartoittamaan mahdollisuudet hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen pohjoismaisessa rakennuskannassa, jotka todennäköisesti poikkeavat muusta Euroopasta, ja ennen kaikkea tuomaan merkittävää pohjoismaista panosta ja kokemusta eurooppalaiseen yhdenmukaistamiseen," toteaa professori Harpa Birgisdottir BUILD-AAU:sta.

Projektiyhmä tarkastelee eurooppalaisia menettelyjä ja aloitteita, kuten EU:n etenemissuunnitelmaa rakennusten koko elinkaaren aikaisten hiilipäästöjen vähentämiseksi, rakennusten energiatehokkuutta koskevaa direktiiviä ja EU:n luokitusjärjestelmää. Tällä työllä varmistetaan, että hankkeella on merkitystä sekä eurooppalaisessa että pohjoismaisessa viitekehyksessä.

Lisätietoja saa sivustolta www.nordicsustainableconstruction.com tai ottamalla yhteyttä osoitteeseen: nordicsustainableconstruction@sbst.dk

Rakennusten ilmastovaikutusten vertailukelpoisuuden lisäämiseksi hankkeessa

- lasketaan rakentamisen nykyiset ilmastovaikutukset Pohjoismaissa käyttämällä vertailukelpoista LCA-menetelmää
- kartoitetaan suurimmat mahdollisuudet hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen pohjoismaisella rakennusalalla
- kehitetään menetelmä, jolla voidaan mitata ja seurata pohjoismaisen rakennuskannan kasvihuonekaasupäästöjen asteittaista vähentämistä
- analysoidaan, millaisia teknologisia, ympäristöllisiä, sosioekonomisia, taloudellisia ja kulttuurisia vaikutuksia eri raja-arvoskenaariot aiheuttaisivat Pohjoismaissa ja rakennusalalla
- laaditaan raportti Pohjoismaiden rakennuskannan hiilidioksidipäästöjen vähentämisen seurannasta.

Tietoja ohjelmasta:

Nordic Sustainable Construction -ohjelman sihteeristö sijaitsee Tanskan sosiaalipalvelu- ja asuntoviranomaisen yhteydessä. Ohjelmaa rahoittaa Nordic Innovation, ja sen ohjelmakausi on 2021–2024. Ohjelman tavoitteena on tukea pohjoismaisen rakennusteollisuuden siirtymää kestävämpään ja kilpailukykyisempään rakentamiseen, mikä on osa pohjoismaista visiota 2030.

Ohjelman teemoja ovat elinkaariarvioinnin yhdenmukaistaminen, kiertotalouden liiketoimintamallit ja hankinta, kestävät rakennusmateriaalit ja arkkitehtuuri, päästöttömät rakennustyömaat, rakennusmateriaalien uudelleenkäytön lisääminen ja tietämyksen jakaminen Pohjoismaissa.

Hanke on osa elinkaariarvioinnin pohjoismaista yhdenmukaistamistyötä, jossa Pohjoismaiden välisellä yhteistyöllä pyritään

- määrittelemään pohjoismaisen rakennuslainsäädännön painopistealueet
- määrittelemään, mitä sääntelyä on hyödyllistä yhdenmukaistaa kaikissa Pohjoismaissa
- arvioimaan tietojen tarpeellisuutta ja parantamaan pohjoismaista elinkaariarviointitietokantaa
- laatimaan työkaluja ja ohjeita, jotka helpottavat elinkaariarvioinnin dokumentointivaatimuksia.

Lue lisää pohjoismaisesta elinkaariarvioinnin yhdenmukaistamistyöstä täältä:

<https://nordicsustainableconstruction.com/work-packages/nordic-harmonisation-of-life-cycle-assessment>.